

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuse ne Fredensborg

2021

BØRNEHUSENE
FREDENSBORG

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i de sidste 2 år i Børnehusene Fredensborg haft fokus på den legende læring og læring hen over hele dagen. Særligt i de pædagogiske rutiner som har stor værdi for den pædagogiske praksis og børns mulighed for deltagelse og udvikling.

Husene har arbejdet med flere fokus områder, nedenstående er eksempler her på:

- Nærværende voksne bl.a. med fokus på at mindske afbrydelser.
- Mindre grupper, bl.a. med fokus på relationer barn-barn og barn vokse, følger barnets spor, guider og skaber tryghed, fokus og øje for børn i udsatte positioner, skaber ro og forudselighed i overgange, fokus på selvhjulpethed i børnehøjde, alders opdeltede grupper og sproggaven.
- Struktur og organisering
- Rutiner og inddragelse af børn i rutiner
- Garderobe tid
- Børn i udsatte positioner
- Barnets spor og legezoner som understøtter læringsmiljø på stuerne og legepladsen
- Mindske afbrydelser, forstyrrelser
- Mikro overgange fra frokost til middagslur
- Ligestilling i læringsmuligheder og deltagelse i legen og lærings miljø
- Faglig refleksion over vores praksis igennem PLF og brug af video (stadig på øvelsesplan)
- Vi er blevet opmærksomme på, at man kan styrke læreplanstemaerne i alle situationer, gennem hele dagen (rutiner, legeplads, samling, lege, aktiviteter som omfavner udvikling, trivsel og dannelse hos børn.
- Vores formidling og dokumentation (bl.a. på Famly/Aula) er blevet mere professionel/faglig
- Værdien i leg og den voksens rolle og deltagelse (går foran-bagved-ved siden af)
- Legepladsens læringsmiljø
- Sproggaven
- Fællesskab i legestuen og i de enkelte dagpleje grupper

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I forbindelse med at systematisere vores evalueringskultur har vi anvendt Skema til handling. Arbejdet med Skema til handling skal yderligere systematiseres både i forhold til tid og planlægning se pkt. under fremadrettet arbejde.

Vi har løbende følgende fora med mulighed for refleksion:

- Stuemøde
- Personalemøder
- PLF grupper (Professionelle Lærings Grupper)
- Video
- Dagbog
- Udvalgmøder
- Der nedsættes arbejdsgrupper, der arbejder med fokusområder eksempelvis: kommunikation/fællesskab, læringsmiljø-indretning
- Ved tilsyn er der blevet evalueret omkring arbejdet med læringsmiljøer

Vi anvender Hjernens og Hjertets til at dokumentere og evaluere på pædagogisk praksis eller på særlige fokus områder

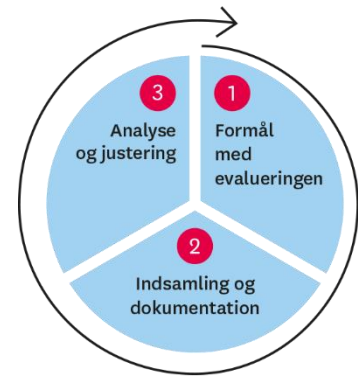
Hvordan har vi arbejdet med vores læreplan?

Vi har en fælles skriftlig læreplan for dagtilbud i Fredensborg kommune. Vores grundlæggende pædagogiske praksis er planlagt ud fra den styrkede pædagogiske læreplan og vores årsplan for Børnehusene Fredensborg og husenes egne årshjul.

Skema til handling bruges som redskab til at understøtte praksis.

- Der har været fælles oplæg
- Nærværende dialog, afbrydelser- indre og ydre, rutiner og barnets spor (fyrtårne som kulturbærer)
- Ligestilling i læringsmuligheder, kompetence forløb
- Faglige fyrtårne har arbejdet med implementering af læreplan, haft fælles refleksion og sparring på de aktiviteter, refleksions grupper osv. der har været igangsat.
- Faglig fyrtårne samt ledergruppe har haft oplæg om:
- Barnets perspektiv
- Nærværende samtaler med pædagogisk konsulent
- Afbrydelser-forstyrrelser
- Alle dagplejere i Fredensborg kommune er tilbudt 3-dages læringsforløb om den ny styrkede læreplan.
- Alle pædagogiske medarbejdere i Fredensborg kommune er i gang med kompetenceudviklingsforløb.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Formålet med alle evalueringer i perioden har været at rette fokus på hvordan der skabes det bedste læringsmiljø for alle børn. Hvad "ses" i den pædagogiske praksis? Ser vi det, vi ønsker "se ske"? Hvad kalder det på af vedligehold, forbedring.

Der er evalueret på praksis i alle huse. Der er udvalgt 3 evalueringer i Børnehusene Fredensborg som er sat ind i nedenstående som eksempel på hvordan der er arbejdet med evaluering.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Garderobetid: Vi fik en opmærksomhed på at der var nogle udfordringer i forhold til at bevare en nærværende dialog og tilgang til børnene i garderoben. Dette på baggrund af at der var for mange børn i garderoben på samme tid, børnene kunne ikke finde deres ting og de voksne var ikke i børnehøjde. Det var svært at holde fokus både for børn og voksne, da man forstyrrer hinanden og ikke giver sig tid til at skabe et læringsmiljø som gavner børnemiljøet.

Nærvær / forstyrrelser: Vi blev nysgerrige på, hvor mange forstyrrelser både indre og ydre som vi selv skaber i løbet af en dag, både for børn og voksne. Vi oplevede, at det kunne være svært at bevare fokus i pædagogiske aktiviteter; herunder spil, læsning og lege med børnene. Vi kom som voksne ubevidst til at forstyrre hinanden – hvilket vi også kunne se afspejlet i børnegruppen.

I forhold til nærværende samtaler og nærværende leg mv, har vi været nysgerrige på hvordan vi kunne justere på praksis, således at vi kan give hinanden og børnene mere nærvær, herunder om forstyrrelserne spiller ind på det.

Legepladsens læringsmiljø: Vi haft en nysgerrighed på, hvordan vi kunne optimere legepladsens læringsmiljø, da vi oplevede, at det var svært at holde fokus og lave aktiviteter på legepladsen med deltagende nærvær. Især at kunne indgå i børnenes lege uden at skulle bruge energi på andre opgaver, herunder eks. toiletbesøg. Vi fik en nysgerrighed på vores legepladskultur, samt om vores pausekultur kunne forhindre os i, at udøve den pædagogiske praksis som vi ønskede, samt skabe nærvær og engagement med børnene i middagsstunden.

Vi har arbejdet med følgende spørgsmål til p-møde. *Hvordan skaber vi en organisering på legepladsen, som understøtter muligheden for at skabe en større medarbejderdeltagelse og øget fordybelse, både i forhold til børnenes selvinitierede leg og aktiviteter og medarbejderinitierede pædagogiske aktiviteter og lege i middagsstunden?*

Vi har været nysgerrige på, hvordan vi kunne skabe et læringsmiljø, der understøtter børns nysgerrighed og deres ønsker til leg og legefællesskab på legepladsen. Vi har været nysgerrige på hvordan vi kunne få børneperspektivet i spil.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Samlet har evalueringerne givet syn for at mindre grupper skaber nærværende voksne, støtter barnets trivsel, tryghed, lyst og mulighed for at deltage i fællesskabet. Det styrker barnets nysgerrighed og mod til at prøve nyt og øve sig. De voksne styrkes i at følge barnets spor, oplever trivsel ved færre forstyrrelser og mere nærvær i børnegrupperne.

Følgende opmærksomheder træder frem:

- I trygge og tydelige rammer oplever vi, at børnene er bedre til at omstille sig og overskue hverdagen (specielt i overgange), især børn i udsatte positioner.
- At vi kan inddrage vores rutiner som et læringsmiljø (Vente på tur, selvhjulpethed, opmærksom på overgange)
- Sproglig opmærksomhed, at børnene forstår både kollektive og individuelle aftaler og er i stand til at udføre dem (overgange, rutiner)
- Vi ser en værdi i, at alle mødes for at få en fælles oplevelse, at føle sig som en del af en gruppe og at børnene får mulighed for at bidrage til indhold. (Børneperspektiv, inddragelse, medbestemmelse og rammerne for dagen).
At vi skal sikre, at indholdet af dagen er interessant. At være undersøgende med børnene og gøre aktiviteter/lege spændende, for at alle har lige deltagelses muligheder.
- Vigtighed i at reflektere over egen praksis, højner vores faglige niveau.

Eksempler:

Garderobetid: Garderoben som læringsmiljø er en vigtig del af børnene dagligdag. Ved at justere/ændre vores organisering af vores praksis i garderobetiden, med mere nærvær, færre børn i garderoben, har vi kunnet se, at børnene har fået nemmere ved at holde fokus og få udbytte af de læringsmuligheder som vi skaber, samt nærværende dialog med den voksne og sine kammerater.

Nærvær / forstyrrelser: Vi har kunnet se at opdelingen i huset har gjort en forskel (corona). Vi har kunne være fokuseret på egen stue og børnegruppe. Vi oplever, at vi kan være mere nærværende og kunne se hvert enkelt barns udvikling og udfordringer. Vi har kunnet fordybe os og danne helt tætte relationer til hvert barn grundet opdeling af børn og voksne i mindre grupper. Opmærksomheden på forstyrrelser har vundet indpas, og vi kan se, at det giver os bedre mulighed for at holde fokus og være nærværende i de aktiviteter som vi er en del af. Ændringen af vores organisering giver større mulighed for nærværende dialog og samspil med børnene. Vi oplever, at relationerne bliver stærkere og at vi er tættere i arbejdet med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi oplever, at vores måde at arbejde på med nærvær afspejler sig positivt i børnenes adfærd.

Legepladsens læringsmiljø: Vi kan se i forbindelse med ovenstående ift. nærvær, at det har stor betydning for, hvordan vi indretter mindre zoner på legepladsen for at skabe bedre mulighed for uforstyrret leg og med børneperspektivets værdi i mente. Vi kan se, at den måde vi indretter vores læringsmiljø på legepladsen på, gør en forskel for, hvordan børnene leger og trives i fællesskab med de andre, herunder mindre grupper og vores pausekultur har betydning for dette. De voksnes positioneringer og deltagelse i lege skaber positive oplevelser og større fokus på børnenes individuelle trivsel samt hele børnegruppen. Vi oplever at børnene er mere deltagende – alle er en del af noget. Når man er i mindre grupper, er det nemmere at få øje på, hvor man som voksen skal have et særligt fokus og opmærksomhed. Børnene har også nemmere tilgang til den voksnes nærvær. Vi kan se, at ovenstående påvirker børnenes trivsel og udvikling positivt.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi bliver opmærksomme på, at når vi evaluerer, er vi nødt til at holde fast i det aftalte, for ikke at træde i gamle stier, som man har forsøgt at ændre. Vi skal holde fokus på, at vi vil forbedre og ændre og udvikle praksis. Vi øver os i, at undre os ift. egen og hinandens praksis og handlinger. Vi skal være opmærksomme på, at "afslutte" vores Skema til handling, så vi sikre evalueringen tages med i den fremadrettede praksis.

PLF-grupperne skal prioriteres, da medarbejdere og ledelse oplever udvikling af praksis og stor værdi ved, at reflektere, dele og have sparring, der tages med i "det næste" og omsættes i forbedring.

Garderobetid: Vi har ændret praksis i garderoben. Børnene kommer ud i mindre grupper – der er altid en voksen i garderoben som er nærværende og i børnehøjde. Vi har sendt børnene i garderoben og på toilet i små grupper, for at kunne holde fokus og koncentrere sig, så hvert barn får en positiv oplevelse. Vi kan se, at det gør en stor forskel for børnenes læringsmuligheder, samt at børnene får øje for hinanden og derved kan hjælpe en kammerat. Vi oplever, at børnene kan holde fokus og koncentrere sig om den opgave, som de er i gang med. Ved behov kan man søge hjælp hos den voksen, som er tæt ved.

Vi har i garderoben delt børnene, så et storgruppe barn har hjulpet et mindre barn med overtøj eller støvler, hvis der var brug for det. Dette giver børnene ansvar og medansvar for at lære fra sig og give omsorg.

Nærvær / forstyrrelser: Vi har fået øje på, at det er vigtig, at vi fortsat arbejder i små grupper. Vi kan se, at børnene og de voksne reagerer positivt, samt udvikler sig i de små fællesskaber, hvor der er plads og rum for mere nærvær og færre forstyrrelser. Vi skal fortsat sikre, at give plads og rum til at kunne fortsætte i mindre grupper. Vi skal have opmærksomhed på, at organisere vores dag så dette er muligt, eksempelvis med blik for skema planlægning, indretning, fordeling af børn og voksne.

Legepladsens læringsmiljø: Vi har ændret på vores organisering, når vi er på legepladsen; herunder har vi en fast voksen til at hjælpe med eks. toiletbesøg. På et p-møde har vi reflekteret over praksis og, hvordan vi kunne optimere og give plads/rum til, at en voksen kan blive i lege og med fokus på deltagelse i børneinitieret leg.

Vi oplever, at børnene er mere deltagende – alle er en del af noget. Når man er i mindre grupper, er det lettere at få øje på, hvor man som voksen skal have et særligt fokus og en opmærksomhed. Børnene har også nemmere tilgang til den voksnes nærvær. Vi kan se, at vores justering af praksis påvirker børnenes trivsel og udvikling positivt.

Vi har fået øje på, at pauseafviklingen i middagsstunden har haft indflydelse på, hvad vi oplevede var muligt at lave med børnene, samt hvordan det har påvirket vores nærvær og fordybelse.

Ved at ændre på pausekulturen, således at flere holder pauser forskellige tidspunkter på dagen, frigives ressourcer til at kunne fordybe sig og deltage i børneinitieret og planlagte pædagogiske aktiviteter henover hele dagen, hvor det tidligere primært var formiddage vi fokuserede på. Det opleves positivt og giver glæde i hverdagen for både børn og voksne.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Områdebestyrelsen i Børnehusene Fredensborg har været orienteret omkring det arbejde der blev igangsat da vi tog fat på arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan for 2 år siden. Bestyrelsen har arbejdet med de mål de har opsat for bestyrelsens arbejde via Børnehusene Fredensborgs Årsplan, der eksempelvis omhandler mål omkring udvikling af forældre samarbejdet.

I det sidste år, hvor corona har været en del af vores hverdag og dermed opgaver omkring retningslinjer overfor fortsat, at arbejde med den bedst mulige kvalitet i læringsmiljøerne, har bestyrelsen været med til at se på løsninger, indretninger for eksempelvis aflevering, hentning, betydning af mere nærvær, mindre grupper, betydning af forstyrrelser i hverdagen osv.

Områdebestyrelsen har netop været med til at beslutte, at vi fremadrettet vil holde ved de positive erfaringer, vi har fået gennem det sidste år, blandt andet i forhold til korte afleveringer, hvor det vigtigste fokus er barnet og at vi, forældre og medarbejdere, i samarbejde er tydelige overfor barnet om, hvad der nu skal ske og dermed har et fælles afsæt for at sikre, at alle børn får den bedst mulige start på deres dag i dagtilbuddet.

Det er aftalt at vi, i områdebestyrelsen, i efteråret vil fortsætte fokus omkring samarbejde mellem forældre og dagtilbud, hvor det fælles omkring børnenes læring og vores indbyrdes kommunikation har en særlig opmærksomhed, også de digitale muligheder.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fortsat sikre nærvær og opmærksomhed på læringsmiljøerne. Særligt fokus på børneperspektivet i pædagogisk praksis. Vi vil holde fast ved at føre vores ideer ud i livet og holde ved de forbedringer vi vil implementere. Fortsat have fokus på læring hen over hele dagen, betydningen og værdien ved at organisere vores hverdag med at arbejde i mindre grupper. Vi vil have fokus på:

- Bruge Video som et vigtigt refleksions redskab, øve os i at optage, reflektere og udvikle og forbedre.
- Vi vil fortsat gerne have fokus på: Fordybelse til at følge barnets spor samt positionering af den voksne ved f.eks. voksen deltagelse i børnehøjde og være med på lige fod, eksempelvis at man som voksen kommer og spørger ”Må jeg være med? ”.
- Udvikling af legen og mere bevidst brug af legeredskaber. Skabe tydelige rammer ved bevidst, at begrænse valgmuligheder fx give 2 valgmuligheder af lege. Vi oplever især børn i udsatte positioner trives og navigere godt i det.
- Lege manuskripter
- Organisere hvordan vi har tid til at planlægge og evaluere
- Skema til handling, systematisk brug og implementering
- Fortsat opmærksomhed på betydningen af og mindske forstyrrelser både voksen/voksen, voksen/barn, barn/barn. Vi skal arbejde videre med både de indre og de ydre forstyrrelser. Er der plads og rum til fordybelse?
- Kommunikation og samarbejde med forældre (Inddragelse og mulighed for at udvide forældredeltagelsen (finde balancen)
- Indhold i pædagogiske aktiviteter og lege fx. samling. Hvordan motiverer vi børnene?
- Kompetenceløft: ”den styrkede pædagogiske læreplan” fortsætter i efteråret 2021.
- Danne nogle gode rammer i aflevering og afhentnings situationer: Corona erfaring, mindske forstyrrelse og forældre og medarbejdere i fællesskab tydeliggøre, hvad der nu skal ske for børnene.
- Mere fokus på valgmuligheder af lege og aktivitet på stuerne, valg af legetøj samt mængde
- Ønske om lettere adgang til tværfagligt samarbejde i form af, vejledning udefra, super vision, observation
- Prioritere digital dokumentation. Behov for at se på hvad der er brug for af computere, stabilt internet

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vores erfaring er, at vi skal organisere og justere vores evalueringsmetode for at sikre, at der bliver udviklet en evalueringskultur på skrift. Dette kan have et fælles afsæt for Børnehusene Fredensborg, hvorefter dette skal omsættes i de enkelte huse, så der vil opleves ejerskab og at "det virker". Dette vil blive en fælles opgave i et samarbejde mellem faglige fyrtårne og daglige ledere.

Vi oplever, at vi reflektere og evaluere gennem dialog i løbet af dagen. Vi skal være mere bevidste om tidsforbrug (situationsfornemmelse) og aftaler.

Skema til handling skal indgå i planlægning i alle relevante sammenhænge. Ved personalemøde efter sommerferien skal alle huse endnu en gang have drøftelse og refleksion i forhold til brug af og implementering af brugen af skema til handling. De faglige fyrtårne skal understøtte der, hvor der kan være behov.

Vi vil gerne udfolde sparring og PLF yderligere, eksempelvis afprøve PLF-grupper på tværs i husene, for bredere viden deling, kendskab, faglig udveksling og flere nuancer i det pædagogiske arbejde.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores arbejde den pædagogiske læreplan?

Faglige fyrtårne, daglige ledere og områdeleder, vil i fællesskab i sensommer/efterår 2021 ved et personale møde i husene, genbesøge og præsentere den fælles læreplan for dagtilbud i Fredensborg kommune, samt gennemgang og refleksion omkring Skema til handling: Hvornår, hvordan, hvem og hvorfor.

- Vi vil organisere, strukturere og systematisere vores arbejde med Skema til handling.
- Medarbejdere skal være med til at skabe tid til dokumentation og evaluering. (F.eks. ved ferier, børnefravær m.m.)
- I efteråret vil der i PLF-grupper rettes fokus på temaer fra Den pædagogiske læreplan

